

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ ТЕСТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

(Затверджені експертною комісією
Українського центру оцінювання якості освіти 22 квітня 2008 року)

Частина 1 Українська мова

Завдання 1–7 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ.

1. Завдання: Антоніми вжито в прислів'ї

Відповідь: Добро далеко розходиться, а зло ще далі.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 219.

2. Завдання: Фразеологічний зворот ужито в реченні

Відповідь: Минає день, тиждень, місяць і півроку збігло за водою.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 234.

3. Завдання: Простим є речення

Відповідь: По діброві вітер виє, гуляє по полю, край дороги гне тополю до самого долу.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 10.

4. Завдання: Числівник є в реченні

Відповідь: Дуб уже ріс кількадесят років.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 226–229.

Прочитайте текст і виконайте завдання 5–7.

(1)Щороку під кінець травня земля набирається сили і її живлющі соки до сходу напоюють зело. (2)Саме під цю пору на Поліссі починає густо цвісти азалія. (3)Її жовтий цвіт мовби велетенське мереживо свічок, виготовлених із ярого воску, освітлює найтемніші закутки лісових хащ. (4)Душа від того яскравого суцвіття наповнюється бадьорим настроєм, веселішає, усе довкола набирає особливої урочистості. (5)Великі з жовтим відблиском пелюстки густо вигойдуються на тендітних ниточках, бутончики нагадують підвішену догори парасоллю.

5. Завдання: Орфографічну помилку допущено в слові

Відповідь: до схочу

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 80 – 88.

6. Завдання: Пунктуаційну помилку допущено в реченні

Відповідь: третьому

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 194 – 195.

7. Завдання: Відокремленим означенням ускладнено речення

Відповідь: третє

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 194 – 195.

Завдання 8–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ.

8. Завдання: Апостроф пишеться в усіх словах рядка

Відповідь: тім..я, пів..ягняти, возз..єднання, ін..екція

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 178.

9. Завдання: Подвоєння літер відбувається в усіх словах рядка

Відповідь: від..аль, старан..ий, нал..ю

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 182 – 189.

10. Завдання: Правильно поєднано іменники з числівниками в рядку

Відповідь: двадцять два футболісти

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 232 – 238.

11. Завдання: Літеру *и* на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

Відповідь: реч..татив, такс..ст, Лейпцц..г

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 191.

12. Завдання: Правильно узгоджено прикметники з іменниками в усіх словах рядка

Відповідь: сонячна Перу, золоте кольє, сіре кашне, дивакуватий маестро

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 166.

13. Завдання: Закінчення -у (-ю) у формі родового відмінка мають усі іменники в рядку
Відповідь: продукт, характер, сік

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 152 – 153.

14. Завдання: Неправильно побудовано словосполучення
Відповідь: п'ятнадцять хвилин десятого

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 243 – 245.

15. Завдання: Прийменник у на місці пропуску слід уживати в усіх словах рядка
Відповідь: висновок ... статті, експонат ... музеї, птах ... небі, участь ... форумі

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 168.

16. Завдання: Разом пишуться всі слова в рядку
Відповідь: одно/разовий, давньо/український, загально/державний

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. Для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 118 – 122, 217.

17. Завдання: Правильно вжито дієслівну форму в реченні
Відповідь: Стань у центрі кімнати.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 170 – 171.

18. Завдання: Вставне слово, що вказує на послідовність і зв'язок думок, ужито в реченні
Відповідь: Отже, сполучники поділяємо на сурядні й підрядні.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 173.

19. Завдання: Кома НЕ СТАВИТЬСЯ в реченні (розділові знаки пропущено)
Відповідь: В одну мить розсунувся простір і стали ближчими зорі.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 19 – 20.

20. Завдання: Граматичну помилку допущено в реченні
Відповідь: Читаючи цей роман, у моїх очах з'явилися сльози.

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 57 – 60.

21. Завдання: Правильно утворені всі форми дієприкметників у рядку

Відповідь: лежачий, посивілий, зліплений, нафарбований;

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 26 – 35.

22. Завдання: Поширеним є речення

Відповідь: Гостям весело.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 66 – 70.

23. Завдання: Правильну вимову слів відображено в рядку

Відповідь: ллється [л':єц':а], розпитати [розпи'тати], сьомий [с'омий]

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 128 – 170, 262.

Завдання 24–28 мають на меті встановлення відповідності.

24. Завдання: Визначте вид підрядного речення

Відповідь:

Мені завжди здавалося, що в Греції навіть статуї теплі. *З'ясувальне.*

Якби Данило був маляром, то змалював би дівчину із сонцем на плечі. *Обставинне умови.*

Тому веселиками звуться журавлі, що прилітають до веселої землі. *Обставинне причини.*

Нехай будинок не дуже затишний, та теплішого в них немає. *Обставинне допустове.*

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 48.

25. Завдання: Визначте тип речення

Відповідь:

Ясенць – дуже гарна рослина.

Не можна пройти повз привабливі білі або рожеві пелюсткові квітки, зібрані у китицеподібні суцвіття. *Односкладне безособове*

Має цупке листя, схоже формою на листочки ясеня. *Двоскладне неповне*

Мабуть, тому і назвали його лагідним словом ясенць. *Односкладне неозначено-особове*

Тож, ідучи полем, зверни увагу на цю цікаву рослинку. *Односкладне означено-особове*

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 61 – 79, 99.

26. Завдання: Визначте тип речення

Відповідь:

Ще сніг кругом, ще голі віти дуба, і не курличуть в небі журавлі. *Складне з різними видами зв'язку*

З високих круч луна орлиний клекіт, лиш тихі води все стоять мовчазно.

Безсполучникове

Як вечір рожевий на землю злетить, я вийду самотній у гай. *Складнопірядне*

Розкішно вбраний, сад густий стоїть, і ллється спів пташок дзвінкий. *Складносурядне*

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 10 – 12.

27. Завдання: З'ясуйте причину вживання розділового знака

Відповідь:

Тонкі брови, русяві дрібні кучері, рум'яні губи – усе це дихало молодою парубоцькою красою. *Тире перед узагальнювальним словом*

Здобути волю – то мій рай. *Тире між підметом і присудком*

Я тільки тепер побачив село – нужденну купку солом'яних стріх. *Тире при відокремленій прикладці*

Прийде осінь – у засіках буде хліб золотий. *Тире в безсполучниковому реченні*

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 220.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 142, 207.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 107 – 108.

28. Завдання: З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

Відповідь:

Правічну (1)думу [іменник] думають ліси, вгрузають в мох (2)столітні [прикметник] дідугани. Переметнеться заєць (3)навскоси [прислівник] — горить асфальт у (4)нього [займенник] під ногами.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 126 – 127.

Завдання 29–31 передбачають вибір речення, що містить певне мовне явище (розділові знаки пропущені). Виберіть правильні варіанти відповіді (їх може бути один, два, три або більше).

(А) Коли Пабло Пікассо побачив картини Катерини Білокур кажуть він довго стояв біля них мов загіпнотизований а потім назвав її геніальною й порівняв із Серафін Луїз відомою художницею яка вславилася в наївному мистецтві. (Б) І додав Якби в нас була такого рівня художниця ми змусили б світ заговорити про неї. (В) На більшості з полотен

художниці стоїть напис Малювала з натури Катерина Білокур. (Г) Справді природа була її головним учителем а квіти найулюбленішими мотивами. (Д) Квіти як і люди живі мають душу казала художниця й тому ніколи не зривала їх а змальовувала бо вважала що зірвана квітка вже не квітка. (Е) Дослідники творчості Катерини Білокур одноставно визначають високу філософську наснаженість її творів глибоке осмислення життя. (Є) Зображені на її картинах квіти осяяні надзвичайним чуттям кольору майстрині оживлені її філігранною майстерністю і сприймаються як величний гімн природі.

29. Завдання: Речення з прямою мовою

Відповідь: Б, В, Д.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 244 – 247.

30. Завдання: Речення зі вставним словом

Відповідь: А, Г.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 172 – 173.

31. Завдання: Тире треба поставити в реченнях

Відповідь: А, Г, Д.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 207, 246 – 247.

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 220.

Читання й аналіз тексту

Прочитайте уважно текст (цифри в дужках позначають номери рядків). Виконайте завдання 32—39 до нього. З чотирьох варіантів відповідей виберіть ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ

Учитися жити

(1-13) Дорогий сину, я обіцяв тобі переказати прецікаву статтю Абдуса Саляма про останній задум Ейнштейна. Автор пише, що Ейнштейн – найбільший геній двадцятого століття, а можливо, і всіх часів, скільки існує людина. Однак Ейнштейна могло б і не бути, він міг би і не виявитися, коли б народився в малорозвиненій країні. Він, розумний надто зі школи, народився в Німеччині, де був цвіт учених світу. Але і тут, вступаючи до Цюріхського політехнікуму, він «провалився» на іспиті й не став інженером. На велике щастя для науки, інакше був би інженер Ейнштейн, а не геній. Цей технікум він таки закінчив, але вчителі не вважали його здібним студентом. Перебиваючись із хліба на воду, бідуючи, 1901 року він написав наукову працю – її взяв краший фізичний журнал світу, а ось Цюріхський університет визнав її незрілою. Ейнштейн живе в біді, працює в якомусь бюро, не маючи ні добрих бібліотек, ні оточення, а після роботи розробляє свою геніальну теорію про єдність простору і часу. Від мрії стати доктором філософії він відмовився – через серію невдалих спроб. Слава Богу, що він не став доктором: інакше не було б генія.

(14-19) Пишу я все це для того, щоб ти зрозумів: шкільна наука – нудна, цікава – в кінці подорожі, а не спочатку. Хочеш домогтися цікавого, іди дорогою, долаючи нудний початок, знаючи, що нудного буде багато, аж поки доберешся до цікавого. І другий висновок: нудне – тільки охолоне цікаве. Те, що вчора було цікаве, сьогодні стало нудне, бо повторювалося не раз і занудніло. Цікаве – гаряче, свіже, нове, щойно створене, зроблене, народжене.

(20-27) Тепер про статтю. Автор пише, що Ейнштейн об'єднав поняття простору й часу. Усі тіла рухаються і всі взаємодіють. Який простір руху вони мають? Орбітальний, тобто кривий (прямої лінії руху немає). За той самий умовний відтинок часу тіла проходять різні відстані. Отож людина, звикла до земної течії часу, буде інакше чути цю течію на інших орбітах. На великій орбіті можна прожити значно довше життя за той самий умовний земний день. Так, до речі, і в житті: чим наповненіше життя трудом, роботою, зусиллям, тим воно довше. І – навпаки. Отож вирішення проблеми подовження життя – не втрачати часу, а наповнювати його роботою, працею, зусиллям.

(28-38) Напиши, чи то цікаво тобі і чи зрозуміло я пишу. Пишучи, про стилістику не дбай, а намагайся висловлюватися точно – то є найкраща стилістика. Ти не знаєш, що то є стилістика? Це вміння висловлюватися по-своєму і водночас «письменно», «освічено». Спочатку вчать освічено (це поганий стиль), а потім – по-своєму, от як розмовляють неосвічені люди: містко, влучно, гарно, скупю. Це саме скажу парадоксом: спочатку розламують старовинну стіну (мур), бо її клали нефахові муляри, потім складають за наукою – виходить погано; нарешті перекладають ще раз – але вже за такою доброю наукою, коли можна складати мур майже так добре, як було складено спочатку. Бо неосвічений муляр працював, як природа, – вільно, легко, граючись, а не тужачись. Отож, Дмитрику, за стилістику не дбай, але, звичайно, щоб навчитися не дбати, треба спочатку добре дбати. Треба добре знати мову – і літературну, і народну.

(39-47) Дорогий сину, ти мусиш швидко дорослішати. Убережися зараз від багатьох зваб. У твоєму тілі, у душі твоїй заговорять нові голоси – багато всіляких бажань. Треба бути готовим до цієї круті – і триматися так, аби потім не було соромно, що не встояв, що піддався звабі. Треба жити, виборюючи самого себе з лінощів, бездіяльності, безінтересу. Учися жити – то високе мистецтво, якого чимало людей так і не навчилося, хоч прожили життя. Але тут і дивуватися ніяк: хто вчить жити? Для багатьох це – прибільшувати свою власну порожнечу всякими набутками – купимо те чи те. Це наївна спроба втекти від життя на луки задоволення. Життя не є насолода. І не є задоволення. Воно має свій насущний житній, із остюками, смисл. У тому насущникові – міра життя.

За В. Стусом
602 слова

32. Завдання: Тлумачення слова, виділеного в реченні *«Це саме скажу парадоксом: спочатку розламують старовинну стіну (мур), бо її клали нефахові муляри, потім складають за наукою – виходить погано; нарешті перекладають ще раз – але вже за такою доброю наукою, коли можна складати мур майже так добре, як було складено спочатку»* подано в рядку

Відповідь: думка, що разюче розходиться з усталеними поглядами, начебто суперечить здоровому глузду, хоч насправді може й не бути хибною

33. Завдання: Антоніми використано в реченні

Відповідь: І другий висновок: нудне – тільки охолоне цікаве.

34. Завдання: До фразеологізму **перебиватися із хліба на воду**, використаного в реченні *«Перебиваючись із хліба на воду, бідуючи, 1901 року він написав наукову працю...»* НЕ МОЖЕ БУТИ синонімом фразеологізм

Відповідь: зводити рахунки

35. *Завдання:* Метафора є в реченні

Відповідь: Це наївна спроба втекти від життя на луки задоволення.

36. *Завдання:* Тема тексту, що об'єднує окремі його мікротеми, сформульована в рядку

Відповідь: Життя не є насолода. І не є задоволення. Воно має свій насущний життій, із остюками, смисл.

37. *Завдання:* Головна думка автора подана в рядку

Відповідь: Учися жити – то високе мистецтво, якого чимало людей так і не навчилося, хоч прожили життя.

38. *Завдання:* І адресант, і адресат мовлення вказані в рядку

Відповідь: Напиши, чи то цікаво тобі і чи зрозуміло я пишу.

39. Відрізняється від інших за стилістичними особливостями речення

Відповідь: Усі тіла рухаються і всі взаємодіють.

Частина 2 Українська література

Завдання 40–60 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ.

40. *Завдання:* Рядки

*Радуйся, ой радуйся, земле –
Син Божий народився*

взято з твору, що належить до

Відповідь: календарно-обрядових пісень

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2001. – С. 7.

Українська література: Хрестоматія нововведених творів за програмою 2002 року: У 3-х част./Автор-упорядник Р.В.Мовчан. – Частина третя (9 – 11 класи). – К.: Генеза, 2003. – С. 3 – 13.

41. *Завдання:* Висловлення зі «Слова про Ігорів похід» «Браття і дружино! Лучче ж би потятим бути, аніж полоненим бути. Так всядьмо, браття, на свої бистрії коні та на Дін синій поглянем» належить

Відповідь: Ігореві

Джерела дружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклад Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 34 – 49.

42. *Завдання:* Мораль у байках Григорія Сковороди названа автором

Відповідь: «сила»

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 72.

43. Завдання: Характеристика «Золото – не дівка! [...] Окрім того, що красива, розумна, моторна і до всякого діла дотепна - яке у неї добре серце, як вона поважає матір свою, шанує всіх старших за себе, яка трудяща, яка рукодільниця, що й себе і матір свою на світі держить...» стосується

Відповідь: Наталки («Наталка Полтавка» Івана Котляревського)

Джерела дружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклад Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 133 – 156.

44. Завдання: «Енеїду» Івана Котляревського написано

Відповідь: ямбом

Джерела дружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклад Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 88 – 133.

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 107.

45. Завдання: П'єса Івана Котляревського «Наталка Полтавка» починається піснею

Відповідь: «Віють вітри, віють буйні...»

Джерела дружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклад Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 133 – 156.

46. Завдання: Прочитайте уривок поезії Тараса Шевченка, визначте, кому він присвячений.

*...Замовк неборака, сиротами кинув
І гори, і море, де вперше витав,
Де ватагу пройдисвіта
Водив за собою, -
Все осталось, все сумує,
Як руїни Трої.
Все сумує, - тільки слава
Сонцем засіяла.
Не вмере кобзар, бо навіки
Його привітала.*

Відповідь: Іванові Котляревському

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 85 – 109.

47. Завдання: Прочитайте уривок, визначте автора та використані поетичні фігури.

*Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожжю,
Людським презирством, ніби струпом, вкритий!
Твоїм будуцим душу я тривожу,
Від сорому, який нащадків пізніх
Палитиме, заснути я не можу.*

Відповідь: Іван Франко; інверсія; риторичне звертання

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 138 – 140.

Українська література: Хрестоматія нововведених творів за програмою 2002 року: У 3-х част./Автор-упорядник Р.В.Мовчан. – Частина третя (9 – 11 класи). – К.: Генеза, 2003. – С. 148 – 188.

48. Завдання: Рядки з поеми Тараса Шевченка «Кавказ» «Слава! Хортам, і гончим, і псарям, і нашим батюшкам царям Слава” пройняті

Відповідь: їдким сарказмом

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 212 – 217.

49. Завдання: «Чорна рада» Пантелеймона Куліша

Відповідь: історичний роман

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 285 – 293.

50. Завдання: Боротьба за гетьманську булаву в романі Пантелеймона Куліша «Чорна рада» точиться між

Відповідь: Сомком і Брюховецьким

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 285 – 293.

Джерела дружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклад Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 355 – 403.

51. Завдання: Справжні ім'я та прізвище Марка Вовчка

Відповідь: Марія Вілінська

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 300.

52. Завдання: Характеристика «чоловік гордий та жорстокий, з його буде добрий посіпака» стосується героя «Кайдашевої сім'ї» Івана Нечуя-Левицького
Відповідь: Карпа

Українська література: Хрестоматія для 10 класу середніх загальноосвітніх навчальних закладів/ Упоряд. П.П.Хропко, В.Ф.Погребенник. – К.: Ковчег, 2003. С.10 – 59.

53. Завдання: Співавтором роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» був
Відповідь: Іван Білик

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 54.

54. Завдання: Кульмінацією новели Михайла Коцюбинського “Intermezzo” є
Відповідь: зустріч митця із селянином

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 248 – 252.

55. Завдання: У романі Василя Барки «Жовтий князь» символом невмирущості народу виступає
Відповідь: церковна чаша

Срібний птах: Хрестоматія з української літератури для 11 кл. загально освіт. навч. закл. – Част. II. / Упоряд. Г. Ф. Семенюк, М. П. Ткачук, А. Б. Гуляк. – К.: Освіта, 2006. – С. 135 – 159.

Прочитайте поезію Івана Франка та виконайте завдання 56–60 до неї.

*Як почувши вночі край свого вікна,
Що щось плаче і хлипає важко,
Не тривожся зовсім, не збавляй собі сна.
Не дивися в той бік, моя пташко!*

*Се не та сирота, що без мами блука,
Не голодний жебрак, моя зірко;
Се розпука моя, невтишима тоска,
Се любов моя плаче так гірко.*

56. Завдання: Твір належить до
Відповідь: інтимної лірики

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 134 – 136.

57. Завдання: Поезією включено до збірки
Відповідь: «Зів'яле листя»

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 134 – 136.

58. Завдання: Говорячи у другій строфі про свою любов, поет використовує
Відповідь: антитезу

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 476.

59. Завдання: Віршовий розмір твору
Відповідь: анапест

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 501.

60. Завдання: У творі використано
Відповідь: перехресне римування

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 504.

Завдання 61–64 мають по сім варіантів відповіді, серед яких правильним може бути ОДИН, ДВА або БІЛЬШЕ варіантів. Вам слід вибрати всі правильні варіанти

61. Завдання: Жанрові ознаки народної думи
Відповідь: ліро-епічний характер
речитативність
дієслівне римування
наявність заспіву
супровід кобзи,
бандури або ліри.

Українська література: Хрестоматія нововведених творів за програмою 2002 року: У 3-х част. / Автор-упорядник Р.В.Мовчан. – Частина друга. – К.: Генеза, 2003. – С. 3 – 5, 18 – 31.

62. Завдання: До модернізму належать художні напрями
Відповідь: символізм
імпресіонізм
екзистенціалізм

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 491 – 496.

63. *Завдання:* В уривку з поезії Павла Тичини “Арфами, арфами...”

*Арфами, арфами –
золотими, голосними обізвалися гаї
самодзвонними:
йде весна
запашна,
квітами-перлами
закосичена, –*

використані такі художні засоби

Відповідь: метафору;

неологізм;

епітет;

інверсію.

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 476.

64. *Завдання:* Прочитайте уривок з кіноповісті Олександра Довженка “Зачарована Десна” та визначте, які художні засоби використав письменник для створення образу дядька Самійла. “Він був косар. Він був такий великий косар, що сусіди забули навіть його прізвище і звали його Самійло-косар, а то й просто Косар. Орудював він косою, як добрий маляр пензлем чи ложкою, – легко і вправно. Коли б його пустити з косою просто, він обкосив би всю земну кулю, аби тільки була добра трава та хліб і каша”.

Відповідь: порівняння;

метонімія;

гіпербола;

епітет.

Семенюк Г. Ф., Ткачук М. П., Ковальчук О. Г. Українська література: Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Освіта, 2006. – С. 255 – 260.

Частина 3 ВЛАСНЕ ВИСЛОВЛЕННЯ

Підтримайте або спростуйте думку: «До майбутнього ми йдемо, озираючись на минуле».

Сформулюйте тезу, наведіть два-три переконливі аргументи, які найкраще підтвердять Ваші міркування. Проілюструйте Ваші думки прикладами з художньої літератури (зазначте назву твору, укажіть проблему, порушену письменником, художній образ, за допомогою якого проблему розкрито, наведіть цитату з твору тощо), історичними фактами або випадками з життя. Не переказуйте змісту, не давайте повної характеристики образів. Сформулюйте висновки.

Роботу запишіть у відведеному місці тестового зошита. У разі потреби використовуйте чернетку.

Орієнтовний обсяг роботи – 1 сторінка тестового зошита (200–250 слів). Текст обсягом до 100 слів екзаменатори не перевірятимуть.